

OBČIANSKE ZDRUŽENIE „STOP FAJČENIU“

Marta Pätoprstá, Peter Šťastný

Stop fajčeniu, občianske združenie, Bratislava

Via pract., 2006, roč. 3 (1): 48

Od roku 1998 pôsobil v Slovenskej republike Zdrúženie YES, ktoré sa v roku 2000 pretransformovalo na občianske združenie **Stop fajčenie**. Je prvou a doposiaľ jedinou mimovládnu a neziskovou organizáciou s celoslovenskou pôsobnosťou špeciálne zameranou na boj proti fajčeniu a tabakizmu vo všetkých formách a podobách. Náš program zahŕňa aktivity od prevencie fajčenia, prednáškové a osvetové činnosti, až po odvykacie kurzy. Osobitne sa chceme venovať otázkam obmedzenia a zákazu reklamy cigariet a ich výrobcov, ako aj darčovstvu a sponzoringu. Jedným z prvotných cieľov našej činnosti je úsilie o dôkladné uplatňovanie Zákona o ochrane nefajčiarov v Slovenskej republike a podpora medzinárodných programov kontroly tabaku.

Projektom, ktorý má v občianskom združení najdlhšiu tradíciu, je futbalový turnaj mladších žiakov – „prípravkárov“ **Stop fajčenie**, pravidelne organizovaný pri príležitosti Svetového dňa bez tabaku, ktorý na 31. mája každoročne vyhlasuje Svetová zdravotnícka organizácia (WHO). 5. júna 2005 sa na vrakunskom futbalovom štadióne uskutočnil už 6. ročník za účasti 8 družstiev „prípravkárov“. V roku 2003 sa turnaj konal na 9 štadiónoch a s účasťou 58 družstiev sa stal doposiaľ najúspešnejším. Túto veľkú futbalovú akciu svojou prítomnosťou podporili viaceré osobnosti ako Ladislav Jurkemik, Dušan Tittel, Miroslav Hýil, Peter Dzúrik, Ladislav Pecko, Szilárd Németh. Medzi pravidelných podporovateľov podujatia patrí zástupkyňa kancelárie WHO na Slovensku, MUDr. Darina Sedláková, starostovia zúčastnených mestských častí Bratislavy a z okolia, ako aj zástupcovia našich sponzorov. Ďakovným listom podporil najúspešnejší ročník 2003 prezident Medzinárodnej futbalovej federácie FIFA Joseph S. Blatter, ktorý ho označil za najvýznamnejšie podujatie pre túto vekovú kategóriu v Strednej Európe. Hráči si už v tomto mladom veku uvedomujú, aké je

dôležité hrať v zmysle fair-play. K týmto ich názorom určite prispieva aj nenásilná propagácia zdravého spôsobu života bez drog a cigariet organizátormi podujatia.

Od apríla tohto roku sme začali nový projekt **Nefajčiarsky podnik – Stop fajčenie**, ktorého cieľom je pripraviť zdravé podmienky pre všetkých zamestnancov. Môžu sa doň zapojiť rôzne organizácie, ktoré sa stretávajú s problémom fajčenia na pracovisku. Naším partnerom v projekte je farmaceutická spoločnosť, ktorá nefajčiarsky podnik podporuje produktami – nikotínovými náhradami. Projekt umožní viacerým fajčiarom definitívne sa zbaviť svojho zlozvyku za podpory zamestnávateľa, kolegov a tímu lekárov a terapeutov.

V súčasnosti sa občianske združenie venuje 2 novým projektom. V dňoch 29. – 31. júla 2005 sa uskutočnil 1. ročník medzinárodných jazdeckých pretekov detí a juniorov v Miloslavove pri Bratislave. Veríme, že sa podaril splniť náš cieľ – zaradiť túto aktivitu do kategórie vhodného preventívneho programu v boji proti fajčeniu detí a mládeže. Je pre nás veľmi dôležité zameriavať sa vo svojich projektoch na deti a mládež, pretože odborné štatistiky ukazujú, že ak odolajú fajčeniu práve v mladom veku, pravdepodobne už nikdy fajčiť nezačnú a zachránia si tak zdravie.

V krajinách Európskej únie má od roku 1997 veľký význam v prevencii fajčenia program **Smokefree Class Competition** (Súťaž nefajčiarskych tried), v ktorom sa zapojilo 19 štátov. V ročníku 2005/2006 sa Slovensko stane jednou z 21 aktívne zapojených krajín. Informačná kampaň súťaže sa pripravuje počas letných prázdnin, ale hlavnú pozornosť jej budeme venovať začiatkom nového školského roku. Súťaž je zameraná predovšetkým na školské triedy, v ktorých je najväčšie riziko experimentovania s fajčením. Je teda určená najmä žiakom vo veku

10 až 15 rokov. Ak sa trieda chce zapojiť do súťaže, je potrebný súhlas na účasť aspoň 90% žiakov. Prihlásením sa zaväzujú nefajčiť počas celej doby trvania súťaže, t. j. 6 mesiacov – od novembra do apríla. Podrobnejšie informácie budú včas zverejnené aj na našej internetovej stránke. Triedy, ktoré túto podmienku úspešne zvládnu, budú zaradené do žrebovania o hlavnú cenu, ktorou bude celotriedny výlet do Portugalska. Okrem tohto výletu sú pre žiakov pripravené mnohé ďalšie zaujímavé vecné ceny. Najväčšou odmenou pre nich je však pocit hrdosti na seba samých za to, že dokážu vzdorovať nástrahám tohto sveta, a teda aj fajčeniu.

Členom občianskeho združenia Stop fajčenie sa môže stať každý po vyplnení a odoslaní žiadosti o členstvo a registračného formulára. Radi privítame za členov združenia študentov a mladých ľudí, ako aj odborníkov v oblasti kontroly tabaku, výchovy, vzdelávania, zdravotníctva, právnikov, manažérov a podnikateľov. Naším cieľom je združovať aj bývalých fajčiarov, ktorí dokázali prestať fajčiť a svojim príkladom i osobnou skúsenosťou sú ochotní pomôcť ďalším zbaviť sa tejto formy závislosti.

Všetky aktuálne informácie o našich aktivitách a projektoch sú uvedené na stránke www.stopfajceni.sk, súčasťou ktorej je aj lekárska a právna poradňa. Ak máte akýkoľvek zdanlivo neriešiteľný problém súvisiaci s fajčením, veľmi radi a ochotne Vám poradíme. Môžete nás kontaktovať na adrese: **Stop fajčenie, občianske združenie; Krajinská 91, 825 56 Bratislava**; mailom: stop@stopfajceni.sk, telefonicky na t. č. +421/2/402 513 61, faxom na +421/2/455 266 51.

Marta Pätoprstá, programová riaditeľka
Stop fajčenie, občianske združenie
Krajinská 91, 825 56 Bratislava
e-mail: stop@stopfajceni.sk